

گفت‌وگو با محمدرضا امیری، کارگردان نمایش «قضاوت گذرا یا اعترافات آقای کی‌نه» که این روزها بر روی صحنه رفته است

بیداری روح در عصر رخوت

طین همتی هنرتئاتر فراتر از سرگرم کردن، می‌تواند جامعه را بیدار کند و به رشد فرهنگی آدم‌ها کمک کند؛ تئاتری که به مخاطب آگاهی می‌دهد و او را روبه‌روی خودش می‌نشاند. محمدرضا امیری، کارگردان نمایش «قضاوت گذرا یا اعترافات آقای کی‌نه» که این شب‌ها در تماشاخانه فردوس روی صحنه می‌رود، گفت‌وگو کرده‌ایم تا از رسالت تئاتر برای آگاهی مردم و حال‌وهوای این روزهای کارش بگویید.

گفت‌وگوی روز

مسیر پرمشقت تولید و تولد یک سالن جدید

محمدرضا امیری درباره روند طولانی آماده‌سازی این اثر می‌گوید؛ ما نزدیک به یک سال است که تمرین داریم. پیدا کردن جای تمرین برای گروه‌های نمایشی در مشهد واقعا کار سخت و مشقت‌زایی است. این متن از سال‌های گذشته آماده شده بود و بالاخره باید به اجرا می‌رسید. در این مسیر، به لطف مدیرمؤسسه آموزشی و دانشگاهی فردوس مشهد، کلاسی در این مجموعه در اختیار ما قرارگرفت و کار شروع شد.

موضوع این نمایش کاوشی عمیق در مقوله خلقت، آفرینش و روان‌شناسی انسان است. امیری در توضیح مضمون این اثربیان می‌کند؛ مسئله اصلی، میزان باری است که انسان از کینه و حسادت با خود حمل می‌کند و اینکه چطور می‌تواند به خودشناسی برسد. در مراحل سلوک انسانی، حسادت و کینه از موانع بزرگ‌اند؛ البته غبطه خوردن برای علم‌آموزی و ارتقا عالی است، اما حسادت به موقعیت‌های انسانی مخرب است.

او می‌افزاید؛ این اثر در واقع برداشتی آزاد از کتاب داستان هابیل و چند داستان دیگر اثر میگل دو اوتامونو، فیلسوف اسپانیایی است. این متن را از سال‌ها پیش نوشته بودم و دغدغه‌ام طرح یک مسئله جهان‌شمول انسانی است، نه صرفا موضوعی بومی؛ چرا که مسئله انسان و خودشناسی، مرز نمی‌شناسد.

نیازی حیاتی برای رسیدن به آگاهی امیری با تأکید بر اینکه تئاتر فراتر از یک سرگرمی و یک نیاز بنیادین برای جامعه است، می‌گوید؛ بحث تئاتر، بحث ترازدی، کم‌دی و کاتارسیس است؛ اینکه انسان از طریق کاتارسیس به تزکیه می‌رسد، این حرف من نیست، حرف ارسطو در پنج قرن قبل از میلاد است. ما به سالن و تئاتر بیشتری نیاز داریم، اما تئاتری که به ما آگاهی بدهد.

او با اشاره به بحران ارتباطات در دنیای مدرن امروز می‌افزاید؛ امروز در این دنیا دیجیتال، هیچ‌کس با دیگری ارتباط ندارد و همه سرشان در گوشی است؛ این به نوعی یک فاجعه است. مردم واقعا نمی‌دانند کجا بروند و وقتشان را چطور بگذرانند. مطالعه، تئاتر و فیلم خوب دیدن، نیاز زندگی است. یک فیلسوف آلمانی جمله‌ای دارد که می‌گوید، هنر اگر نباشد، درد عالم و بشریت را از پا درمی‌آورد. هنر در این میان مانند یک مسکن عمل می‌کند تا آدم‌ها تلنگر بخورند و بیدار شوند. وظیفه هنر همین است؛ جدا از سرگرمی، باید چیزی را با خود به همراه داشته باشد. ما امروز دودسته هنر داریم؛ هنر

گیشه و هنر برای مردم که هنرگیشه اصلا به نظرم چیز درستی نیست، کارگردان نمایش «قضاوت‌گذرا یا اعترافات آقای کی‌نه» در پاسخ به سؤالی درباره وضعیت هنر تئاتر در آموزش و پرورش بیان می‌کند؛ من حدود سی تا چهل سال است که به عنوان داور در تئاتر دانش‌آموزی حضور دارم. در سال ۱۳۸۲ نمایشی کار کردم که کتاب‌های اول تا سوم ابتدایی را به نمایش تبدیل کرده بود؛ چیزی حدود ۱۵ تا ۱۶ هزار دانش‌آموز آمدند و کار را دیدند. رئیس وقت ناحیه یک آموزش و پرورش، معلم‌ها را جمع کرد و گفت کلاس درس باید این‌طوری باشد. من همیشه کاری راکه دوست داشته باشم انجام می‌دهم، فرقی نمی‌کند در چه قالبی باشد.

او با اشاره به رویکرد صمیمانه‌اش با گروه و دعوت از مخاطبان می‌گوید؛ من اصلا به تست‌های مرسوم بازیگری اعتقادی ندارم. دوست دارم با بازیگر بنشینم، چای بخورم، گپ بزنم و ببینم چقدر کتاب خوانده، چقدر فیلم دیده و جهان‌بینی‌اش چطور است. این رویکرد صمیمانه خوشبختانه به شکل‌گیری

ترکیبی از نسل‌های مختلف بازیگری در این نمایش منجر شد.

تولید مستقل با هزینه شخصی امیری درباره دلایل کم‌کاری‌اش در سال‌های گذشته در مشهد (تنها دو سه کار از سال ۷۷ تاکنون) از موانع اقتصادی سخن می‌گوید؛ کار کردن در تئاتر واقعا سخت است و هزینه‌ها به شدت سرسام‌آور شده است. بازیگری که می‌آید توقع دارد، حتی رفت‌وآمد و یک پذیرایی ساده هزینه‌های بالایی دارد. سعی کردم این کار را با هزینه شخصی خودم انجام دهم، برای این کار خیلی چیزها فروختم و کارهای مختلفی کردم، چون دوست داشتم این پروژه انجام شود. او انتقادی هم به تخصیص بودجه‌های فرهنگی دارد و می‌گوید؛ می‌دانم وقتی پول به اداره فرهنگ و ارشاد یا حوزه‌های دیگر می‌آید، کمتر خرج خود هنر می‌شود. اما اگر این پول در جای خودش و برای هنر درست خرج شود، وضعیت خیلی بهتر از این خواهد بود. از همه شهروندان تقاضا می‌کنم کار را ببینند و خودشان قضاوت کنند.

عکس: سعید گل‌آشتی‌راز

مخاطب عرضه کند. وی اضافه کرد؛ اگر نویسنده دغدغه نداشته باشد کارش ارزشمند نیست؛ داستایوفسکی، تولستوی و آنتوان چخوف افرادی هستند که دغدغه داشتند. هنوز که هنوز است فیلم‌های عباس کیارستمی در بهترین دانشگاه‌های سینمایی تدریس می‌شود.

علیزاده با تأکید بر شناخت ساختار توضیح داد؛ نویسنده باید قانون‌مندی کلاسیک سینما را بداند. تا بتواند در چارچوب آن، تغییر ایجاد و به شیوه‌ای شخصی برای بیان ایده‌ها و دغدغه‌های خود برسد. در بسیاری از موارد «متن» نقطه آغاز مسیری است که در نهایت می‌تواند به داستان، نمایش، فیلم یا یک اثر تصویری تبدیل شود. بنابراین نویسنده باید نسبت میان متن، اجرا و شیوه روایت را بشناسد. آثار «شکسپیر» تم بسیار مهم است و نمایشنامه هملت دو تم دارد. اشکذری با اشاره به اهمیت انسجام در اثر بیان کرد؛ موضوعی که قطعا باید در نظر بگیریم، انسجام است. تجربه من این است که آنچه ما می‌نویسیم باید انسجام داشته باشد. این انسجام از خود نویسنده شروع می‌شود و بعد ادامه پیدا می‌کند تا به مخاطب برسد. وی ادامه داد؛ انسجام ابتدا از ذهن و دست نویسنده می‌آید، ذهن فکر می‌کند و بر نامه می‌ریزد و دست عمل می‌کند. اگر این انسجام وجود نداشته باشد، چیزی که مخاطب می‌خواند نیز انسجام نخواهد داشت.

اهمیت زیست و تجربه شخصی در نویسندگی جواد علیزاده، نویسنده و کارگردان تلویزیون، از اهمیت زیست و تجربه شخصی نویسنده سخن گفت و ادامه داد؛ آنچه یک نویسنده را از دیگران متمایز می‌کند، دغدغه‌ها، تجربه‌ها، عقاید و جهان‌درونی اوست و نویسنده باید بتواند این داشته‌های شخصی را به اثر تبدیل و سپس به

اخبار هنری مشهد

برگزاری نمایشگاه «سیاه وحش» در نگارخانه اشراق

نمایشگاه آثار عرفان لطفی، عضو باتوق نقاشی حوزه هنری خراسان رضوی با عنوان «سیاه‌وحش» تا ۲۶ شهریورماه در نگارخانه اشراق برپاست. علاقه‌مندان به هنر نقاشی می‌توانند هر روز از ساعت ۱۸ تا ۲۰ به تماشای آثار این نگارخانه بنشینند.

نگارخانه رضوان میزبان نمایشگاه «حدیث آرزومندی»

نمایش آثار خوش‌نویسی شکسته نستعلیق فائزه ایزدی با عنوان «حدیث آرزومندی» شنبه با حضور هنرمندان در نگارخانه رضوان افتتاح شد. این نمایشگاه تا پنجشنبه ۲۶ شهریور در دو نوبت زمانی ۹ تا ۱۳ و ۱۷ تا ۲۰ ادامه خواهد داشت.

نمایش آثار نقاشیخط رضا صفوی در نگارخانه رادین

نمایشگاه نقاشیخط از آثار رضا صفوی با عنوان «زخم‌های ماندگار» این روزها در نگارخانه رادین برپاست. این نمایشگاه تا ۲۵ شهریور از ساعت ۱۸ تا ۲۱ ادامه خواهد داشت.

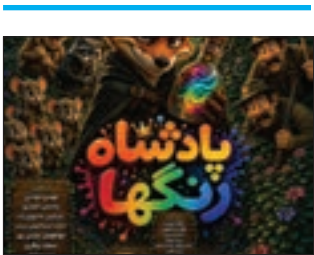
تماشاخانه

«شهر عجیب موش‌ها» روی صحنه فرهنگ سرای ترافیک

نمایش موزیکال «شهر عجیب موش‌ها» به نویسندگی و کارگردانی رحمان سروری برای رده سنی ۳ تا ۱۵ سال از جمعه ۲۷ شهریور ساعت ۱۹:۳۰ در فرهنگ سرای ترافیک اجرا می‌شود. در این نمایش رحمان سروری، فاطمه بختیاری، نسیم خیری، سحر دستمرد، سید مسیح آل داوود، سهراب تراهی، محدثه آجودانی، پویا شهاب‌پورو مهدیه فریفته به ایفای نقش می‌پردازند.

اجرای نمایش «پادشاه رنگ‌ها» در تماشاخانه فردوس

نمایش کم‌دی موزیکال «پادشاه رنگ‌ها» به نویسندگی و کارگردانی مهدی مؤذنی برای مخاطبان کودک و نوجوان از چهارشنبه ۱ مهر ساعت ۱۸ در تماشاخانه فردوس روی صحنه می‌روند. در این نمایش مهدی مؤذنی، یاسمن حیدری، مرئضی خدیوی‌زند، سام شیفعی، ابوالفضل

اعرابی پور، سجاد بیگلری، یگانه ژولیده، نهال عبدالهیان، ساغر قدیمی، بردیا پرواز، امیر ارسلان استادی مقدم، آرتا مکتبی، مائده رضانی، مهرناز میری و نگار ژولیده بازی می‌کنند.

ایستگاه هنر

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی:

سینمای استان با وجود تغییرات مداوم، جایگاه خود را حفظ کرده است

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی عصرشنبه در دورهمی هنرمندان سینما در روزملی سینما که در محل مجتمع فرهنگی - ورزشی شرکت آب و فاضلاب مشهد برگزار شد، گفت: سینمای استان در سال‌های اخیر مسیر پرپیچ و خمی را طی کرده و به طور مداوم دستخوش تغییرات شده، با این حال جایگاه خود را در میان اهالی آن حفظ کرده است.

به گزارش خبرگزاری ایرنا، حسین مسگرانی ادامه داد: سینما هنری است که راوی بخشی از تاریخ و فرهنگ ما بوده و در بسیاری از بزنگاه‌ها بسترگفت‌وشنود جامعه با خود نیز شده است. سینماگر باید خوب ببیند، تحلیل کند و به زبان هنر روایت کند و در حقیقت، صنعت سینما یکی از مهم‌ترین ابزارها برای رشد و بالندگی دیگر هنر‌ها نیز هست. در روزهایی که ایران بیش از همیشه به روایت خویش نیاز داشت، فیلم‌سازان این سرزمین ایستادند تا حقیقت را از میان غبار حادثه بیرون بکشند؛ از قهرمانان وطن بگویند، از ایستادگی و هم‌بستگی و از ایران، سرزمینی که هویت آن نه در قاب‌های بی‌روح تاریخ، که در زندگی و جان مردمانش جاری است.

وی افزود: در این میان، سینماگران خراسان رضوی سهمی شایسته در این روایت ملی داشته‌اند. آنان که دوربین را به سوی مردم، وطن، قهرمانان و حقیقت‌گرفتند و نشان دادند فیلم‌سازی می‌تواند در لحظه‌ای که تاریخ نوشته می‌شود، قلمی از نور درست داشته باشد.

رئیس انجمن سینمای جوانان ایران دفتر مشهد نیز در این دورهمی با اشاره به موفقیت‌های درخشان سینمای خراسان رضوی در سال گذشته گفت: سینماگران این خطه در عرصه‌های ملی و بین‌المللی خوش درخشیده‌اند؛ از جمله موفقیت‌های اخیر می‌توان به ساخت فیلم بلند «کاکالوتی» به کارگردانی امیراطهر سهیلی، درخشش فیلم کوتاه «بعد از ناهار» ساخته محمدرضا دهقان، موفقیت فیلم خانم سلیمانیان در پویش «وطن به روایت من» و همچنین کسب هفت جایزه بین‌المللی فیلم آقای اسماعیلی اشاره کرد.

محمد مداح حسینی افزود؛ علاوه بر این، آثار امیراطهر سهیلی نیز عناوین برتر پویش «وطن به روایت من» را از آن خود کردند.

در ادامه پیشکسوتان، هنرمندان و اهالی سینمای استان خراسان رضوی از جمله حمیدرضا سهیلی، علی مقدسی، سعید ملنجی، مهدی نجیبیان، رضاکلجین، جواد علیزاده، رضایی، فرهادی نیا، مهدی زاده، علمدار و تعدادی دیگر از فیلم‌سازان جوان استان از خاطرات و تجربیات خود در عرصه این هنر سخن گفتند. برخی از آنان به خلأها و کمبودها در حوزه سینما و ضرورت حمایت بیشتر از سینماگران اشاره کردند و برخی دیگر به عشق و علاقه خود به سینما و فیلم‌سازی پرداختند.